

AUTOR

Milijana Mičunović

Odsjek za informacijske znanosti, Filozofski fakultet u Osijeku

e-mail: mmicunov@ffos.hr

mobitel: 098/9788-857

TEMA

Otvoreni kod

- Otvorenim/slobodnim kodom do društva znanja
- Primjena otvorenog/slobodnog koda - primjeri iz prakse

Naziv rada

Sloboda kao učiteljica života

SAŽETAK

Uvođenjem Bolonjskog procesa u visokoškolsko obrazovanje u posljednje su se vrijeme nametnula brojna pitanja o prednostima i učinkovitostima te 'reformi', poput onog hoće li ispunjavanje velikih kvota akademski obrazovanih ljudi uistinu izgraditi društvo znanja. U isto vrijeme gotovo svakodnevni napredak u području informacijsko-komunikacijskih znanosti i tehnologije postavio je pred fakultete i sveučilišta mnoge izazove među kojima je i dvojba treba li znanje popustiti kapitalizaciji, tržištu i natjecanju ili si ipak možemo dopustiti slobodu razmjene, dijeljenja, pa i vrijeme za dokolicu i kontemplaciju.

Filozofija slobode i otvorenosti koja podrazumijeva slobodan i otvoren pristup znanju, primjenu slobodnog i otvorenog softvera te otvorenih standarda i formata sve se češće nameće kao rješenje koje će akademskoj zajednici pomoći u poticanju inovativnosti, kreativnosti i intelektualnih sloboda, širenju i razmjeni znanja, kao i u uštedama na financijskom planu, a koje omogućuju preusmjeravanje sredstava u druge, možda i potrebnije svrhe.

U svijetu postoje brojni primjeri koji dokazuju pozitivan utjecaj cjelokupne 'slobodne' filozofije i slobodnog i otvorenog softvera na tradicionalne modele učenja i usvajanja znanja, kreiranje i primjenu novih uspješnih modela, promišljanja i iskustva studenata i obrazovanje općenito.

Hrvatska je, također, jedan od primjera jer su se brojni fakulteti odlučili na primjenu jednog ili više slobodnih i otvorenih rješenja kako bi povećali svoju uspješnost i izvrsnost. Tako Odsjek za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku već šestu godinu koristi Moodle kao slobodni alat za učenje na daljinu, formalno (u okviru različitih kolegija) educira studente za rad sa slobodnim i

otvorenim softverom (Linux – Ubuntu) i određenim aplikacijama (Gimp, Inkscape, OOo, i dr.) te ih kroz praksu u određenim stručnim ustanovama priprema za rad s različitim slobodnim softverskim rješenjima (Koha, Greenstone, Fedora repozitorij). Također, kroz teoriju se pokrivaju i pitanja filozofije slobodnog i otvorenog pristupa znanju i informacijama, slobodnog i otvorenog softvera i intelektualnog vlasništva.

IZVORI

LITERATURA

1. Crna knjiga Bolonjskog procesa (2006) Socijaldemokratska studentska unija, Zagreb.
2. Stallman, R. M. (2002) Free software, free society: selected essays of Richard M. Stallman. Free Software Foundation, Boston. URL: <http://www.gnu.org/philosophy/university.html>
3. Liessmann, K.P. (2008) Teorija neobrazovanosti: zablude društva znanja. Naklada Jesenski i Turk, Zagreb.
4. Londonsko ministarsko priopćenje (2007) Londonska ministarska konferencija o Bolonjskom procesu, London.
5. Odrednice razvitka i uporabe računalnih programa s otvorenim kodom u tijelima državne uprave (2006) Vlada Republike Hrvatske, Zagreb.
6. Open educational resources: conversations in cyberspace (2009) United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, Paris.
7. Snyder, C. (2008) Open Source textbooks challenge a paradigm. Wired.com URL: <http://www.wired.com/epicenter/2008/09/open-source-tex/>
8. Tarver. M. (2007) Why I am not a professor OR The decline and fall of the British university URL: <http://www.lambdassociates.org/blog/decline.htm>
9. Uzelac, A. (2004) Digitalna kulturna dobra u informacijskom društvu između javne domene i privatnog vlasništva. Medijska istraživanja 10, 1, str. 37 – 53.
10. Znanstvena i tehnološka politika Republike Hrvatske 2006. - 2010. (2006) Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH, Zagreb.

MREŽNE STRANICE

1. CARNet: Hrvatska akademska i istraživačka mreža URL: <http://www.carnet.hr/>
2. European Journal of Open, Distance and e-Learning URL: <http://www.eurodl.org/>
3. Open Knowledge Foundation URL: <http://okfn.org/>
4. Open Knowledge Network URL: <http://openknowledgenetworks.com/>

5. Open Science Summit URL: <http://opensciencesummit.com/>
6. Open Training Platform URL: <http://opentraining.unesco-ci.org/cgi-bin/page.cgi?d=1>
7. Science Commons URL: <http://sciencecommons.org/>

VIDEO PRILOZI

1. Ken Robinson (2006) Do schools kill creativity. TED: Ideas worth spreading, Oxford.
URL: http://www.ted.com/talks/ken_robinson_says_schools_kill_creativity.html
2. Sir Ken Robinson (2010) Bring on the learning revolution. TED: Ideas worth spreading, Oxford.
URL: http://www.ted.com/talks/lang/eng/sir_ken_robinson_bring_on_the_revolution.html